

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาเซียนมีเป้าหมายจะก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือการสร้างประชาคมอาเซียน ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎเกณฑ์กติกาที่ชัดเจน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเมื่อปี พ.ศ. 2551 อาเซียนได้จัดทำกฎบัตร อาเซียน หรือ ธรรมนูญอาเซียน เพื่อวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร โดยประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยประสานงานหลัก ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยประสานงานหลัก และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยประสานงานหลัก (กรมอาเซียน. 2552 : 1- 4)

สำหรับประเทศไทย จากคำแถลงนโยบายรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ต่อรัฐสภา (ปี พ.ศ. 2555) หนึ่งในจุดมุ่งหมายของนโยบายรัฐบาล คือ การนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 อย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง โดยนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกยังรวมถึงการเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการร่วมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมทั้งแนวทางการจัดการศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน จึงทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้กำหนดแนวทางเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาส ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (อรนุช กนกสิริรัตน์ . 2554 : 26)

จากนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทการดำเนินงาน ด้านการต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์ และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาและได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อน

การศึกษาในอาเซียนสู่เป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีนโยบายทางการศึกษาคงต่อไปนี้ (จันทร์ภา คันติพงศานุรักษ์ และชยพร กระจ่างทอง : 2553 : 17-18)

นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน อัตลักษณ์อาเซียน และเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษาและประชาชนเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียน

นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียนเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

แม้ว่าประเทศไทยจะให้ความสำคัญในการเตรียมพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน แต่ก็พบปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับด้านการศึกษาซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเช่นกัน จากการสำรวจของ องค์การสหประชาชาติ หรือ พิซ่า เปิดเผยผลประเมินการศึกษาวិทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยติดอันดับท้ายของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้ว โดยปี 2552 พบว่าอยู่ในอันดับ 49 จากการประเมินพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา 65 ประเทศทั่วโลก ซึ่งสัดส่วนเด็กไทยเก่งวิทยาศาสตร์สอบผ่านเกณฑ์ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือ OECD เพียงร้อยละ 0.6 หรือคิดเป็นเด็กไทย 100 คนมีเด็กเก่งวิทยาศาสตร์เพียง 0.6 คน ขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศพัฒนามีเด็กเก่งวิทยาศาสตร์อยู่ที่ระดับร้อยละ 9.6 ซึ่งแตกต่างจากประเทศจีน ซึ่งมีสัดส่วนเด็กเก่งวิทยาศาสตร์สูงสุดที่ร้อยละ 28.2 รองลงมาคือ ฟินแลนด์ ฮังการี และญี่ปุ่น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2554 : 157-159) นอกจากนี้ ผลวิจัยจากสถาบันวิจัยจิตความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในระดับประเทศ IMD (ไอเอ็มดี) เปิดเผยสถิติด้านการศึกษาของเด็กไทยปี 2554 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 51 จาก 57 ประเทศทั่วโลก ซึ่งตกอันดับ 46 จากปี 2550 ทั้งนี้ผลดังกล่าว ระบุว่า ไทยอยู่ในอันดับรั้งท้ายของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสาเหตุมาจากการให้ความสำคัญในชั่วโมงเรียนมาก โดยไทยมีชั่วโมงเรียน

วิทยาศาสตร์เพียง 2 ชม.ต่อสัปดาห์ รวมทั้งกระบวนการสอนไม่มุ่งเน้นให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ แต่เป็นการสอนเพื่อให้สอบผ่าน ทั้งที่ระบบการประเมินในข้อสอบของไทยเช่น O-net, A-net ไม่สามารถวัดผลได้จริง (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์, 2555 : 5 – 6)

จากปัญหาดังกล่าวมีข้อมูลที่ตรงกับการศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey (ทัศนคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน: ข้อค้นพบจากการสำรวจสิบประเทศ) ของ ASEAN Foundation (มูลนิธิอาเซียน) เมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยนักวิจัยหลักสองท่านที่ร่วมสำรวจ ได้แก่ ดร.อีริค ซี ทอมป์สัน (Dr.Eric C. Thompson 2008) จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และ ผศ.ดร.จูลนี เทียนไทย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสำรวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศ (อาทิ มหาวิทยาลัยแห่งชาติของสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยมลายา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น) จำนวนประเทศละ 200-220 คน รวมทั้งสิ้น 2,170 คน ทำให้เราทราบถึงความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่ออาเซียนของปัญญาชนทั้งสิบ ประเทศ โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้ ความเป็นพลเมืองอาเซียน ประเด็นที่ว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Citizen) หรือไม่นั้น ร้อยละ 76.8 ของนักศึกษาอาเซียนทั้งหมดเห็นด้วยว่าตนเป็นพลเมืองอาเซียน ส่วนนักศึกษาไทยเห็นด้วยร้อยละ 67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ประเทศลาวร้อยละ 96.0 ประเทศกัมพูชาร้อยละ 92.7 ประเทศเวียดนาม ร้อยละ 91.7 ประเทศมาเลเซียร้อยละ 86.8 ประเทศบรูไนร้อยละ 82.2 ประเทศอินโดนีเซีย ร้อยละ 73.0 ประเทศฟิลิปปินส์ร้อยละ 69.6 ประเทศพม่าร้อยละ 59.5 ประเทศสิงคโปร์ ร้อยละ 49.3 ความรู้ความเข้าใจต่ออาเซียน โดยเฉลี่ยนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถระบุชื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้ 9 ประเทศจาก 10 ประเทศ และสามารถระบุตำแหน่งประเทศอาเซียนในแผนที่ได้ 7 จาก 10 ประเทศ และร้อยละ 75 สามารถจดจำธงของอาเซียนได้ ยกเว้นกัมพูชา (ตอบถูกร้อยละ 63.1) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 38.6) และ ไทย (ร้อยละ 38.5) และ นอกจากนี้ไทยยังเป็นประเทศที่จดจำปีที่มีการก่อตั้งอาเซียนได้น้อยที่สุดแม้ว่าอาเซียนจะถือกำเนิดในประเทศไทยก็ตาม โดยตอบถูกเพียงร้อยละ 27.5 เท่านั้น ขณะที่ค่าเฉลี่ยของภูมิภาคคือร้อยละ 49.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยนั้น ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในด้านความรู้ความเข้าใจของความเป็นประชาคมอาเซียน ส่งผลต่อความพร้อมของประเทศในการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนนั่นเอง (สักกรินทร์ นิยมศิลป์, 2555 : 6 – 7) ที่ผ่านมานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วม โครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและ

ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนศึกษาและ โรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงและมีกิจกรรมค่ายสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้าง ความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2. 2554 : 1-3)

จากนโยบายการขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่เป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ดังกล่าว เป็นผลให้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (ยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษา ของชาติ) ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ในการดำเนินการ คือ บูรณาการเข้าสู่ระบบงาน ดำเนินการครบวงจร (PDCA) ครอบคลุมทุกฝ่ายทุกแผนก ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน ส่งเสริมรักการอ่าน และเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยวางเป้าหมาย ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติงานประจำปี ระบบงานและภาระงานฝ่ายต่างๆ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศภายในและการประเมินผลสร้างความตระหนัก/ แรงจูงใจ ประชาสัมพันธ์ มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัด และประเมินผล การจัดการห้องเรียน การนิเทศติดตาม และการพัฒนาบุคลากร มีกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ได้แก่ โครงการประสานสัมพันธ์ครูกับผู้ปกครองกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน ชุมชนสัมพันธ์ รวมทั้งกิจกรรมประจำวัน ได้แก่ กิจกรรมยามเช้ายามเย็น กิจกรรมวันวิชาการ และกิจกรรมหลักสูตร 8 กลุ่มสาระ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 21)

โรงเรียนเอกชนมีความสำคัญในการช่วยจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ไปจนถึง ระดับอุดมศึกษาอย่างมาก เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและตามความจำเป็นที่ต้องพัฒนาประเทศ โดยรัฐได้ให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา ได้เต็มตามความสามารถตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดวิธีการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ใ้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรศาสนา สถานประกอบการ/หรือสถาบันทางสังคมอื่นๆ มีสิทธิ์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และการศึกษาเอกชนสามารถตอบสนองความต้องการของ

ประชาชนได้ในแง่ของทางเลือกและการเพิ่มโอกาสในการศึกษา ซึ่งทดแทนส่วนขาดของรัฐที่ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง การตอบสนองของการศึกษาเอกชน ในเชิงคุณภาพทางด้านวิชาการ ความสามารถเฉพาะด้าน ระเบียบวินัย คุณธรรม การอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ความใกล้ชิดชุมชน รวมทั้งมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ตลอดจนการสงเคราะห์ในรูปแบบต่างๆ ปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ที่มากด้วยความมีปริมาณและคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 6)

ปัญหาทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในแต่ละด้าน พบว่าด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงานบริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น เพิ่มค่าตอบแทนให้ครูผู้สอน เพิ่มสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน และควรเพิ่มจำนวนครูผู้สอน (วิวรรณเขตมรรคา. 2548 : 79 – 80)

จากการรายงานการศึกษาส่วนภูมิภาค ภาคสถิติ (ร.ศ.ภ.) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จัดการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง-ต่ำ ไปตามปัจจัยต่างๆ นักเรียนบางคนไม่ได้มาตรฐานในบางด้านครูสอนตามหนังสือมากกว่าคิดถึงมาตรฐานคุณภาพ และความพร้อมของเด็ก ผู้บริการ/ครู ไม่ค่อยสนใจในการวางแผนการสอน ผู้เรียนไม่ได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ไม่มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะบรรลุมาตรฐานคุณภาพ การวัดผลประเมินผล ไม่ได้มุ่งตรงต่อมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ ไม่มีการเอาใจใส่ กำกับ พิจารณาผล การเรียนรู้ของผู้เรียน มักปล่อยปละละเลยในคุณภาพการเรียนการสอน ไม่มีระบบตรวจสอบอย่างมีระเบียบ และไม่มีระบบตรวจสอบจากภายนอก นอกจากนี้หน่วยงาน/สถานศึกษาประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนปัจจัยด้านบริหาร โดยเฉพาะบุคลากร และงบประมาณจำกัดไม่สามารถจัดหาสื่อหรือเทคโนโลยีมาทดแทนได้ เป็นผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงาน การวิจัยด้านการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาปฐมวัยมีน้อยมาก และคุณภาพครูผู้สอนขาดประสิทธิภาพในการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมในความสัมพันธ์ต่อเจ้าหน้าที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดมหาสารคาม. 2546 : 3) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคามยังพบปัญหาและอุปสรรคอีกมากมาย จากผลการ

สรุปรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 : 40) ในเรื่อง แนวทางพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า สถานศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่ไม่ได้จัดการบริหารเตรียมความพร้อมทุกด้านแก่เด็กอย่างแท้จริง ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่จะให้เด็กเรียนหนังสือ และพัฒนาการด้านความรู้ เนื้อหาสาระ ทำให้เด็กที่ได้รับบริการเตรียมความพร้อมในลักษณะดังกล่าวมีปัญหาในด้านการปรับตัว ด้านจิตใจ อารมณ์ และบุคลิกภาพ (เกียรติขจร ชัยอมฤต 2550 : 3)

ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงควรส่งเสริมจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนให้ผู้เรียน เพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน ในสังกัดโรงเรียนเอกชนในเขตจังหวัดมหาสารคาม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ทราบถึงความพร้อม ปัญหา และอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. บุคลากรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพ และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันหรือไม่
3. โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพ และขนาด โรงเรียนต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

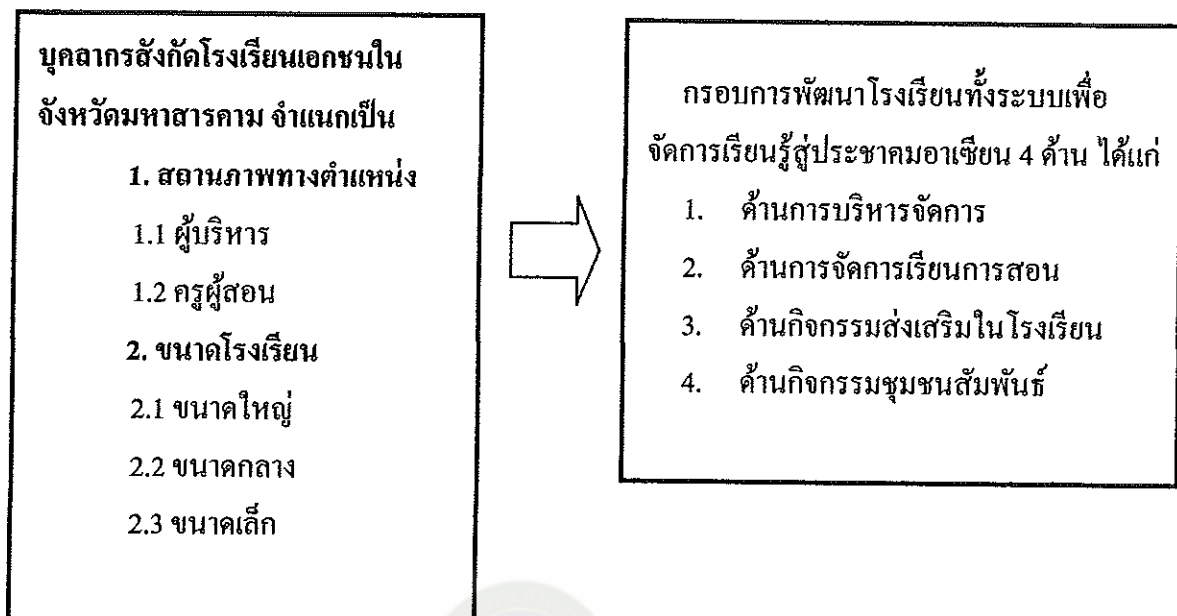
บุคลากรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพ และขนาด โรงเรียนต่างกัน มีความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง ความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ได้ใช้กรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตาม ยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของชาติ ทั้ง 4 ด้าน ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโดยคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา คณะกร่างและจัดทำต้นฉบับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ศึกษาพิเศษ ตัวแทนครูผู้สอนแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 21) ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 26 คน และครูผู้สอนจำนวน 562 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 588 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม รวมเป็นจำนวน 260 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamanae (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 35) โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. กลุ่มเป้าหมายคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่และมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยได้เลือกโดยใช้วิธี

แบบเจาะจง (Purposive Selection) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542 : 102) ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 10 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพทางตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง คือ

4.1.1 สถานภาพทางตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน

4.1.2 ขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตามยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของชาติ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2554 : 21) คือ

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

4.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

4.2.3 ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน

4.2.4 ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

5. พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม รวม 26 แห่ง

6. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน เมษายน – กรกฎาคม พ.ศ.2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพร้อม หมายถึง ความเห็นของการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเอกชนใน จังหวัดมหาสารคาม ในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ตามยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของ ชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการ จัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีการ กำหนดนโยบายเพื่อยกระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบงานและกำหนด บทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ มีการ เพิ่มความรู้ให้คณะครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีการวางแผนการนิเทศ เพื่อประเมินผลและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีการจัดทำหลักสูตรเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ มีการจัดสภาพห้องเรียนและจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาเซียน มีสื่อการเรียนการสอนที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างเพียงพอ และมีระบบขั้นตอนการนิเทศ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีการวางแผนกิจกรรมการศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถในด้านประชาคมอาเซียน

ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีการสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน ระหว่างผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายผู้ปกครองและคณะครู และมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในการจัดทำแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง โรงเรียนที่อยู่สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2 และ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 26 โรงเรียน

บุคลากรสังกัดโรงเรียนเอกชน หมายถึง บุคคลจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 26 โรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ของโรงเรียนเอกชน ที่ทำหน้าที่ ควบคุม ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานโรงเรียนให้เป็นไปตามระเบียบคำสั่ง ประกาศและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการดูแลรับผิดชอบงานด้านวิชาการ และในด้านอื่นๆ ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติการสอนและผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการศึกษาการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ ในโรงเรียนเอกชน ในพื้นที่นี้เป็นโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนและพัฒนาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาตามกรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY